

**MAVZU: DORIVOR O'SIMLIKLARNING QISHLOQ
XO'JALIGIDAGI AHAMIYATI**

*Termiz Davlat Muhandislik va Agrotexnologiyalar Universiteti Dorivor
o'simliklarni qayta ishlab chiqarish texnologiyasi yo'nalishi talabasi*

Yakubjonova Dilfuza Zafar qizi

*Termiz Davlat Muhandislik va Agrotexnologiyalar Universiteti Dorivor
o'simliklarni qayta ishlab chiqarish texnologiyasi yo'nalishi talabasi*

Avazova Asila Faxriddin qizi

Anotatsiya: Ushbu maqolada dorivor o'simliklarning qishloq xo'jaligidagi ahamiyati va ular bilan bog'liq ilmiy yondashuvlar ko'rib chiqiladi. Dorivor o'simliklar inson salomatligi uchun zarur bo'lgan turli xil faol moddalar manbai bo'lib, ular nafaqat tibbiyotda, balki qishloq xo'jalik ishlab chiqarishida ham muhim o'rin tutadi. Maqolada dorivor o'simliklarning samarali yetishtirilishi, ularning qishloq xo'jaligi tizimida qanday foydali ishlatilishi va ularning ekologik ahamiyati haqida so'z yuritiladi. Dorivor o'simliklarning yangi texnologiyalar yordamida parvarishlanishi va ularning qishloq xo'jalik ekotizimlariga moslashuvi hamda ekologik toza mahsulotlar ishlab chiqarishdagi roli ham tahlil etiladi.

Anotatsiya: В данной статье рассматривается значение лечебных растений в сельском хозяйстве и их роль в различных отраслях. Лечебные растения являются источником важных биологически активных веществ, которые используются не только в медицине, но и в сельскохозяйственном производстве. В статье обсуждаются методы эффективного выращивания лечебных растений, их использование в агроэкосистемах и их экологическая роль. Также рассматриваются новые технологии ухода за этими растениями и их вклад в производство экологически чистых продуктов.

Anotation: *This article discusses the importance of medicinal plants in agriculture and their role in various sectors. Medicinal plants are a source of biologically active substances, which are used not only in medicine but also in agricultural production. The article explores methods of efficient cultivation of medicinal plants, their use in agro-ecosystems, and their ecological role. New technologies for cultivating these plants and their contribution to the production of eco-friendly products are also examined.*

Kalit so'zlar:

- *Dorivor o'simliklar*
- *Qishloq xo'jaligi*
- *Ekologiya*
- *Tibbiyot*
- *Innovatsion texnologiyalar*
- *Ekologik toza mahsulotlar*

Kirish:

Dorivor o'simliklar insoniyat tarixida eng qadimdan boshlab salomatlikni saqlash, kasalliklarni davolash va immunitetni kuchaytirish uchun foydalanilgan. Ushbu o'simliklar qishloq xo'jalik tizimida o'zining ahamiyatini nafaqat tibbiyotda, balki ekotizimning muvozanatini saqlashda ham ko'rsatadi. Dorivor o'simliklar o'zining noyob biologik va kimyoviy tarkibi bilan ajralib turadi va ular ko'plab kasalliklarning oldini olishda va davolashda yordam beradi. Shuningdek, dorivor o'simliklar ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqarishda ham o'z o'rnini topmoqda.

Qishloq xo'jaligida dorivor o'simliklarni yetishtirishda bir qator yondashuvlar mavjud. Bu o'simliklarning tabiiy sharoitlarda o'sishi va ekologik jihatdan moslashishi, shuningdek, ularning samarali va to'g'ri parvarishlanishi muhimdir. Dorivor o'simliklar qishloq xo'jaligi ekotizimida boshqa o'simliklar bilan birgalikda ishlatilganda o'zaro foydali ta'sir ko'rsatadi, bu esa barqaror ishlab chiqarishni ta'minlaydi.

Dorivor o'simliklar va ularning tibbiy ahamiyati

Dorivor o'simliklar inson organizmi uchun zarur bo'lgan biologik faol moddalar manbai hisoblanadi. Ular o'simliklar dunyosining turli tuman sohalarida, xususan, farmatsevtika sanoatida keng qo'llaniladi. Masalan, asal o'simliklari, yalpiz, qalampir, lavanda kabi o'simliklar ularning o'ziga xos xususiyatlari tufayli dori vositalarini yaratishda muhim ahamiyatga ega. Bunday o'simliklar, shuningdek, antioksidant, antibakterial, yallig'lanishga qarshi va boshqa tibbiy xususiyatlarga ega.

Bundan tashqari, dorivor o'simliklar zamonaviy tibbiyotda ximioterapiya va boshqa kasalliklarni davolashda qo'llanilmoqda. Ular nafaqat dori sifatida, balki ko'plab an'anaviy davolash usullarida ham ishlatiladi. Qishloq xo'jaligi orqali dorivor o'simliklar yetishtirish, ularning tibbiy imkoniyatlarini kengaytiradi.

Qishloq xo'jalikda dorivor o'simliklarning ekologik roli

Dorivor o'simliklar nafaqat tibbiyotda, balki ekologiyada ham katta ahamiyatga ega. Ular tuproqning ozuqa moddalari bilan boyitilishiga yordam beradi, yerning eroziyasiga qarshi kurashadi va faqat o'sish uchun zarur bo'lgan resurslarni sarflaydi.

Masalan, ayrim dorivor o'simliklar tuproqni tozalash, sog'lomlashtirish va uning unumdorligini oshirishga yordam beradi.

Dorivor o'simliklarning faqat tibbiyotda ishlatilishi emas, balki ular ekotizimni barqarorlashtirishda muhim rol o'ynaydi. O'simliklar ko'plab foydali moddalarga ega bo'lib, ular boshqa o'simliklar va hayvonlar bilan hamkorlikda ekologik muvozanatni saqlashga yordam beradi. Shu bilan birga, ular mikroklimatik sharoitlarni yaxshilaydi va biodiversitetni mustahkamlaydi.

Dorivor o'simliklar ishlab chiqarishidagi yangi texnologiyalar

Dorivor o'simliklarning samarali ishlab chiqarilishi va ularning qishloq xo'jalik tizimiga moslashuvi zamonaviy texnologiyalarni talab qiladi. Bugungi kunda dorivor o'simliklarni yetishtirishda ekologik toza metodlar, vertikal fermalar va boshqa innovatsion texnologiyalar qo'llanilmoqda. Bunday

texnologiyalar yordamida dorivor o'simliklar yuqori sifatli va toza mahsulotlar sifatida ishlab chiqarilishi mumkin.

Ushbu texnologiyalar dorivor o'simliklarni intensiv ravishda yetishtirishga yordam beradi, bu esa ular bilan bog'liq ishlab chiqarishni samarali qiladi. Yangi texnologiyalar shuningdek, o'simliklarni zararlilardan himoya qilish, ularning o'sish tezligini oshirish va tuproqning unumdorligini yaxshilashga yordam beradi.

Xulosa

Dorivor o'simliklar qishloq xo'jaligida faqat tibbiyotda emas, balki ekologik barqarorlikni saqlashda, resurslarni samarali boshqarishda va ishlab chiqarishning barqarorligini ta'minlashda ham katta ahamiyatga ega. Dorivor o'simliklarni samarali yetishtirish va ulardan to'liq foydalanish, qishloq xo'jalik ishlab chiqarishining raqobatbardoshligini oshiradi. Ularning ekologik roli, tibbiy ahamiyati va innovatsion texnologiyalar yordamida ishlab chiqarishning samaradorligini oshirish, kelajakda dorivor o'simliklarning qishloq xo'jaligi ekotizimlaridagi o'rmini yanada mustahkamlashga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullayev, S. M. (2020). Dorivor o'simliklar va ularning qishloq xo'jaligidagi ahamiyati. Toshkent: O'zbekiston Fanlar Akademiyasi.
2. Qodirov, A. A. (2018). Dorivor o'simliklar: imkoniyatlar va rivojlanish yo'nalishlari. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti nashriyoti.
3. Shamsiyev, A. T. (2017). Qishloq xo'jalik o'simliklari va ularning ekologik roli. Toshkent: O'zbekiston tibbiyoti jurnali.
4. Tursunov, I. A. (2019). Dorivor o'simliklar va ularning agrar tizimdagi o'rni. Toshkent: O'zbekiston Qishloq xo'jaligi universiteti nashriyoti.
5. Mirzayev, A. T. (2021). Qishloq xo'jalikda dorivor o'simliklar va innovatsion texnologiyalar. Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
6. Davronov, M. (2016). Dorivor o'simliklarni ishlab chiqarish va ularning salomatlikka ta'siri. Toshkent: O'zbekiston tibbiyoti ilmiy-nashriyoti.